

El vell talp

De les diverses restriccions establertes per a dur a bona fi el pas de la dictadura a la democràcia, no van ser pas les menors les que van afectar la premsa: durant anys, i encara dura, no es poden ni tan sols relativitzar les bondats de l'església, de l'exèrcit, de la monarquia i de la unitat espanyoles. La de l'església va ser la primera a relativitzar-se —potser, paradoxalment, perquè d'aquells tabús era el que s'havia fet més preguntes sobre la bondat de la dictadura.

Continuen les restriccions als comentaris sobre l'exèrcit, la monarquia i la unitat d'Espanya.

I ara ve el rei d'Espanya i ens renya en forma de misatge de Nadal. Quina barra. Diu: "Una democràcia avançada no s'entendria sense l'equilibri entre la veracitat de la informació i el respecte més gran a la llibertat d'expressió, dret consagrat per la nostra Constitució...".

No s'hi entén res, francament. Ja és prou estrany això de "democràcia avançada", i qui va co-protagonitzar la democràcia orgànica, ni que només fos per conveniència hauria de fugir com de fum de sabatots de qualsevol *millora* del concepte, clar i net, de democràcia.

Pel que fa a l'equilibri entre informació veraç i llibertat d'expressió, ¿què deu voler dir, que si augmenta la veracitat de la informació s'ha de disminuir l'expressió lliure

per mantenir l'equilibri? ¿Viceversa?

Sense parlar dels lapsus que representa això de recolzar la llibertat d'expressió en el fet que sigui consagrada a la Constitució espanyola. ¿Què vol dir, que quan la Constitució espanyola, per exemple l'anterior (que a ell el consagrava Príncepe de Espanya i a nosaltres súbdits de la democràcia orgànica) no consagra la llibertat d'expressió, aquest dret ja no mereix el respecte més gran?

Tant de sermó, tanta advertència, tanta modulada però innegable bronca, tot plegat perquè ja fa mig any, aquest estiu, alguns mitjans de comunicació es van fer preguntes sobre la coincidència de la crisi del Golf i

les completes vacances reials, o perquè algú, amb més intenció que informació (que més voldria la monarquia espanyola que poder-se comparar amb l'anglesa) volia *equilibrar* el príncep Carles d'Anglaterra a les Falkland amb el príncep de Astúrias al golf Pèrsic.

A aquests Borbons se'ls ha de vigilar. Com sempre, vaja.

Ramon Barnils

Una figura literària

Ara sembla que les coses es comencen a moure.

O potser no. Llegeixin la següent i edificant història. A la ciutat de Sevilla s'ha realitzat el congrés d'Economia i Socialisme, sota la presidència del —encara— vice-president Alfonso Guerra. Segurament la casualitat haurà determinat que a una àgora tan il·lustre com aquesta no tinguessin participació ni Carlos Solchaga ni cap dels ministres i secretaris d'Estat que constitueixen l'equip econòmic del govern presidit per Felipe González. A Felipe li reservaven —no caldria sinó— el discurs de tancament de les jornades. Però l'efecte sorpresa —l'efecte impacte, com se'n diu ara— va tenir lloc el primer dia, quan el vice-president del govern i del partit va ocupar la tribuna per espai d'hora i mitja. Molt d'espai ens sembla per a l'escassa collita de coneixements econòmics de l'antic llibreter Alfonso Guerra. Durant l'al·locució, com ha reproduït tota la premsa del país, Alfonso Guerra va tenir un índex de genialitat, com si l'àngel de la guarda li hagués apuntat les idees, i, extraïent la seva saviesa del pou inacabable que ens va descriure

fa uns anys **Fernán de Z-Brasó**, va parir una idea absolutament nova que no figura als tractats d'economia, però que a partir d'ara l'hauran de consignar entre les grans troballes dels descendents d'Adam Smith. Alfonso Guerra, sobre unes idees pautades i llegides amb intenció, va dir que, de la

mateixa manera que hi havia hagut una *lleï de ferro* per als salaris, es podia pensar ara en l'establiment d'una *lleï de ferro* per als beneficis.

¡Déu n'hi do! La primera cosa que se m'acudeix és assenyalar que Alfonso Guerra va atribuir a David Ricardo la lleï —no de ferro, sinó de bronze—. ¡També és mania penjar-li a un descendent de jueus portuguesos una lleï sobre els salaris que havia estat enunciat per Ferdinand Lassalle! Després, Alfonso Guerra es va veure desmentit ràpidament des de Roma per Felipe González ("No es tracta d'un projecte de lleï, i potser haurà estat una figura literària que no comprenc") i Carlos Solchaga va dur les coses més lluny en afirmar que mentre ocupés el Ministeri d'Economia i Hisenda no presentaria al govern un projecte de lleï que controli els beneficis. Era el que calia per a comprovar que, si el *meló successori* és el *meló de la ignorància*, el machadià vice-president ho ha estat a Sevilla, a la seva Sevilla.

No hi ha hagut mai en una economia de mercat una lleï de bronze o de ferro per als beneficis. No sembla que un disbarat com aquest hagi estat emès per qui l'ha expressat, precisament quan Espanya ha prestat tot el seu suport a la major experiència d'economia de mercat que registra la història econòmica. ¡Senyor Guerra, torni pel setembre! o, millor, ¡no torni!

Fabià Estapé

